

بازدید رهبر معظم انقلاب از پژوهشگاه رویان

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز دوشنبه ۲۵ بهمن ۸۶ از بخش‌های گوناگون پژوهشگاه رویان دیدن کردند و از نزدیک با دستاوردهای محققان رویان آشنا شدند. ایشان در این دیدار فرمودند: «موسسه رویان یک نمونه کامل و چشمگیر از آن چیزی بود و هست که انسان آرزویش را دارد. علت این که من به مرحوم سعید کاظمی این قدر

کار احساس کردم، من از ابتدا نشانه‌های یک حرکت درست را در این کار احساس کردم؛ لذا گفتم من در حد مقدور خودم در خدمت این کار و پشتیبانی این کار قرار می‌گیرم. هر چه زمان گذشت، آن ظن اولی تقویت شد، تکذیب نشد. اگر بخواهم این الگوی مطلوب را در یک جمله معرفی کنم، عبارت است از ترکیب علم، ایمان و تلاش.»

دروسی امین سالگرد تأسیس پژوهشگاه رویان در تحریریه جام جم میزبان دکتر عبدالحسین شاهوردی، رئیس پژوهشگاه رویان بودیم و درباره دستاوردها، سیاستگذاری ها و فراز و فرودهای این پژوهشگاه در سه دهه فعالیت گفت و گو کردیم

فراز و فرودهای رویان در ایستگاه ۳۰ سالگی

عسل اخویان طهرانی

دانش

در سال‌های پایانی دهه ۶۰، مسأله درمان ناباروری از جدی‌ترین مسائل حوزه سلامت کشور بود. آن سال هادومین گروهی که بیشترین میزان خروج ارز از کشور را برای مقاصد درمانی داشتند، زوج‌های نابارور بودند. همان زمان جهاد دانشگاهی به‌عنوان پل ارتباطی میان جامعه علمی و نیازهای عموم جامعه، این نیاز را به‌خوبی درک کرد و در هفتم خرداد سال ۱۳۷۰ مؤسسه‌سروان به‌عنوان مرکز درمان ناباروری کشور تأسیس شد. امروز سه دهه از فعالیت این نهاد جهادی که نقشه‌های پاریس را یک‌دکتر جامعه علمی به‌عنوان تالیف نیز به نامی آن نهاد تبدیل شده است، می‌گذرد و تاکنون ۳۵ هزار کودک با تلاش بی‌امان و محققان و

شکل گیری مؤسسه رویان در ابتدای دهه ۷۰ که نابوری هنوز در نگاه عموم جامعه، مفضل غریق‌ال درمان خانواده‌ها به شمار می‌رفت، جرقه امید بزرگی بود. تولد نخستین نوزاد آزمایشگاهی با روش لقاح ای‌یو‌ای در سال ۷۰ و تولد اولین نوزاد آزمایشگاهی به روش لقاح آزمایشگاهی ای‌یو‌ای در سال ۷۱، بسیاری از خانواده‌هایی که خود را محروم از نعمت فرزند می‌دانستند را امیدوار کرد که شاید بتوانند با دانش جدید و نوظهور متخصصان این مجموعه، صاحب فرزند شوند. با ادامه تحقیقات این مجموعه در حوزه سلول‌های بنیادی و فیزیولوژی حیوانات در سال‌هایی که هنوز خبر به دنیا آمدن اولین گوسفند شبیه‌سازی شده موسوم به «دالی» در سال ۷۴ برای جامعه علمی حیرت‌آور بود، انگیزه‌بخش بسیاری از محققان حوزه زیست‌شناسی بود که تا آن زمان احساس می‌کردند، رشته

لزوم توجه به توسعه چرخه دانش در کشور

به گفته دکتر شاهوردی در بحران همه‌گیری کرونا، گروه‌های توانستند موفق عمل کنند که از قبل تیم کاری خود را شکل داده بودند و تجربیات زیادی را پیش از وقوع بحران طی کرده بودند. وی در این باره می‌افزاید: «اگر ما در بخش علمی کشور، از مجموعه‌های پژوهشی و پژوهشگاه‌ها در قالب ماوریتای مشخص تخصصی کنیم، قطعاً در زمان لزوم آمادگی بیشتری برای عبور از بحران خواهیم داشت. زمانی‌ما که منطقه سرمایه‌تولید واکنس بودیم، ما فناوری‌های تولید و اکساز بسیار تغییر پیدا کرد، سرعت رشد دانش در سال‌های اخیر بسیار بالا رفت و ما نتوانستیم همگام با فناوری‌های روز دنیا پیش برویم. حال اگر خود را همگام نکنیم، به‌سرعت از جریان فناوری و دانش روز عقب می‌مانیم. اتفاقی که موجب تأخیر ما در تولید واکنس شد. داروهای نو ترکیب، ارزش افزوده بسیار بالای هر تولیدکننده به همراه دارو و روش‌های سنتی توان رقابت با روش‌های نوین را ندارد. به همین باب برای پیشرفت و رشد دانش و فناوری روز وارد سیم، سرمایه‌گذاری کنیم، نیروی متخصص تربیت کنیم تا زیرساخت‌های مورد نیاز در کشور فراهم باشد. پیشرو بودن در دانش به پژوهش و آزمون و خطا نیاز دارد. اگر پیش از زمان نیاز، آزمون و خطا نکرده و مهارت و توانمندی کافی کسب نکرده باشیم، در زمان احتیاج، آمادگی لازم برای عملیاتی کردن دانش موجود را نخواهیم داشت.»

وی در ادامه می‌افزاید: «در دست‌آمده است که مجموعه‌های پژوهشی باید بتوانند محصول و دانش فن‌تای خود را از بازار مورد نیاز خود بیرون بیاورند. اما حتی در مراکز تخصصی مطرح دنیا مانند دانشگاه هاروارد نیز بخش قابل توجهی از بودجه‌های تحقیقاتی از طریق منابع دولتی تأمین

عشقم به هستی گشوده‌اند. در طول این سال‌ها تلاش محققان پژوهشگاه
مجموع علمی حوزه درمان ناباروری، ژنتیک و پزشکی ترمیمی درخشانده است؛
نابودی که از این پژوهشگاه در سال ۸۶ داشتند پژوهشگاه رویان را ترکیب
می‌کردند. در آستانه سی‌امین سالروز تأسیس پژوهشگاه رویان، در تحریریه
دکتر حسین باهری، رئیس پژوهشگاه رویان، بودیم. او معتقد است پس از سه
رویان به‌گام‌ها بامارکز دیگر ناباروری در کشور، اکنون این مجموعه در جایگاهی
آنواع درمان‌های ناباروری در کشور بوده و منتظر این جمع‌جویی برای درمان
نیرو، بلکه میزان زوج‌های نابارور کشورهایی دیگر برای درمان هستند.

یادمان کارپردی در جامعه نخواهد داشت. یادمان هست آن
در آستانه کنکور و انتخاب رشته دانشگاه بودم که «رویان»
گو سفند شبیه سازی شده پژوهشگاه رویان با موفقیت به دنیا
یا نا شد همان انگیزه ای که برای تعیین آینده تحصیلی ام نیاز
رشته زیست فناوری!

[illegible]

شود. زیرا دولت‌ها می‌دانند سرمایه‌گذاری در توسعه دانش منجر به ایجاد ارزش افزوده برای خودشان، افزایش اشتغال و همچنین رفح نیازهای کشور خواهد شد. به همین علت باید در خصوص حواصت خاص که مورد نیاز کشور باشد، به دنبال سرمایه‌گذاری برای ایجاد ارزش افزوده باشیم. به عنوان مثال تولید نیروی انسانی متخصص و کارآفرین می‌تواند به خوبی در جهت رفع نیازهای کشور و تولید نبراهای تخصصی مانند «کارآفرین» و «کارآموز» باشد.

عکس: مجید آزاد / جام جم

مشکلات بیماران، سرچشمه پژوهش‌های رویان

به گفته رئیس پژوهشگاه رویان، بسیاری از مشکلاتی که پزشکان در استفاده از روش‌های درمانی بیماران با آن مواجه می‌شوند، موضوع پژوهش‌هایی هستند که در پژوهشکده‌های رویان مورد تحقیق و بررسی قرار می‌گیرند و منجر به حصول نتایج کاربردی برای درمان مؤثرتر بیماران می‌شود. دکتر شاهرزهی در این رابطه می‌افزاید: «در هر یک از مراکز درمانی رویان، درمان بیماران در کارگروه‌های درمانی با کنار هم قرار گرفتن متخصصان حوزه‌های مختلف صورت می‌گیرد که این موضوع به شناسایی دقیق‌تر و سریع‌تر مشکل بیماران و درمان مؤثر آنها کمک شایانی کرده است. خصوص مواردی که با یافته‌های علمی موجود نیز قابل درمان نباشد، هرگاه مسأله برای پزشکان پژوهشی صورت می‌گیرد».

وی در ادامه با تأکید بر پشتوانه پژوهشی درمان در مراکز تخصصی رویان تصریح می‌کند: «پشتوانه پژوهشی موجب شده میزان موفقیت در مراکز درمانی ما بالاتر رود. حتی امروز که تقریباً در تمامی شهرهای کشور مراکز ناباروری دایر هستند، هنوز هم رویان مرجع نهایی درمان ناباروری شناخته می‌شود و بسیاری از زوج‌هایی که با روش‌های درمانی رایج در مراکز دیگر پاسخ‌ن نگرفته‌اند، به‌عنوان امید خا‌ش به رویان مراجعه می‌کنند».

آموزش همسو با حل مسائل روز

مؤسسه رویان که سال‌های ابتدایی فعالیت خود را با همت چند چهره شاخص از جمله مرحوم دکتر سعید کاظمی آشتیانی آغاز کرد، تاکنون فضای آموزش و تحقیق را برای بیش از ۱۰۰۰ دانشجو از دانشگاه‌های مختلف کشور در زمینه انجام پایان‌نامه‌های شان فراهم کرده است.

رویان در گذر زمان

۱۱ شهریور ۱۳۸۲
پیوستن ایران به جمع محدود کشورهای تولیدکننده سلول‌های بنیادی جنینی انسان

۲۵ تیر ۱۳۸۶
بازدید رهبر معظم انقلاب از رویان

۲۴ مرداد ۱۳۸۶
تلاش محققان پژوهشگاه رویان برای ترمیم ضایعات استخوانی با پیوند سلول‌های بنیادی

۸ مهر ۱۳۸۵
تولد «رویانا» دومین گوسفند همانندسازی شده در ایران که چند سال زندگی کرد

۱۵ بهمن ۱۳۸۳
افتتاح نخستین بانک خون بند ناف در ایران

۱۶ آبان ۱۳۷۱
تولد نخستین نوزاد آزمایشگاهی تهران باروش لقاح آزمایشگاهی آی‌وی‌اف

۴ آبان ۱۳۷۰
تولد نخستین نوزاد آزمایشگاهی تهران باروش لقاح آزمایشگاهی آی‌یو‌ای در مرکز درمان ناباروری رویان

۱۷ آبان ۱۳۸۴
دستیابی ایران به فناوری همانندسازی حیوانات

۸ خرداد ۱۳۷۰
افتتاح موسسه رویان جهاد دانشگاهی

۲۰ بهمن ۱۳۸۶
دستیابی به روش نوین درمان بیماری پوستی ویتیلیگو تولید موش از سلول‌های بنیادی جنینی موش خودکفایی در تولید پروتئین فاکتور رشد فیبروبلاستی انسانی

۱۵ اردیبهشت ۱۳۸۶
تولد «بووانا» نخستین بلوغ آزمایشگاهی ترحمی

۱۴ دی ۱۳۸۴
درگذشت دکتر سعید کاظمی‌آشتیانی، رئیس پژوهشگاه رویان